Parašė siaipzvejys
Sekmadienis, 12 Birželis 2011 13:41

Antra pagal dydį Lietuvos upė Neris, kaip ir Nemunas, savo kelionę pradeda Baltarusijoje. Į Lietuvos teritoriją ji įteka kiek aukščiau Buivydžių ir, nuvingiavusi 235 km, Kaune susilieja su Nemunu. Upė vandeninga, turi 35 intakus, vidutinis metinis nuotėkis žiotyse - 189 m /s, vidurinis nuolydis - 0,32 m/km. Tėkmė vidutinė (4-6 km/h), vandens lygis pastovus, per polaidį jis pakyla. Upės slėnis yra gilus, todėl pakilęs vanduo neturi didesnės įtakos pakrančių gyventojams. Sausmečiu upės vaga kiek nusenka, tačiau vandens lygį reguliuoja Vileikos užtvanka Baltarusijoje ir gausūs Neries intakai. Ne visi jie vandeningi, kai kurie labiau primena upokšnius, vis dėlto, kai jie įsilieja, upės vandens lygis šiek tiek kyla. Neris negili, dažniausias gylis - 1,5-3 m, nors vietomis yra duburių, kurių gylis siekia 4-6 metrus. Tačiau dažniau upėje aptinkama seklumų, kur gylis nėra didesnis nei l m. Upėje daug riedulių, salų, yra apie 40 didelių rėvų, dugnas akmenuotas arba žvirgždėtas, rečiau smėlėtas ir dumblėtas. Neris ir dauguma jos intakų (pvz., Žeimena, Šventoji, Lomena, Laukysta, Musė, Vilnelė, Dūkštą, Nemenčia ir kt.) gana žuvingi, čia neršti atplaukia lašišos ir šlakiai. Kai pagausėjo žiobrių populiacija, vis daugiau šių žuvų atplaukia neršti į Nerį. Upę gausiai lanko

meškeriotojai. Neries pakrantės miškingos ir puikiai tinka poilsiui. Norimą vietą nesunkiai galima pasiekti važiuojant automobiliu iš Vilniaus, Kauno, Jonavos, Elektrėnų, Trakų, Ukmergės, Kėdainių, Pabradės, Kaišiadorių. Patogu keliauti Neries pakrantėmis nuo Lietuvos ir Baltarusijos pasienio iki Kauno kairiuoju upės krantu, nuo Buivydžių per Santaką, Skersabalius, Nemenčinę, Vilnių, Dėdeliškes, Rykantus, Lazdėnus, Kazokiškes, Paparčius, Gegužinę, Ruklą, Šešuvą, Karmėlavą iki Kauno. Vykstantys iš Kauno Neries aukštupio link gali keliauti dešiniuoju upės krantu (pagal upės tėkmę) per Lapes, Betygalą, Jonavą, Čiobiškį, Kernavę, Dūkštą, Šilėnus, Vilnių, Nemenčinę.Važiuojant traukiniu pasiekiamos tik kai kurios Neries vietos. Važiuodami iš Vilniaus aukštupio link privažiuosite Neries ir Žeimenos santaką, o vykdami žemupio link -Rykantus. Įdomesnė kelionė laukia turistų, keliaujančių automobiliu. Neryje gyvena dauguma

didesnėms upėms būdingų žuvų, daugiausia sugaunama karpinių: aukšlių, kuojų, karšių, šapalų, strepečių, meknių, ūsorių, salačių. Pasitaiko karosų, karpių, retkarčiais lynų, raudžių. Plėšriųjų žuvų nėra daug, vyrauja lydekos ir salačiai, mažai sterkų, vėgėlių, retokai sugaunama ungurių, beveik nesugaunama šamų, ešerių taip pat nėra itin daug. Neryje gerokai daugiau negu Nemune kiršlių ir upėtakių. Kaip ir kitose krašto upėse, joje tam tikros žuvų rūšys telkiasi atskiruose upės ruožuose. Kiršlių ir upėtakių daugiau yra aukštupyje ir šalia intakų, ūsorių ir meknių - žemupyje, karšių - ties Grigiškėmis ir Kernave. Tik kuojos, šapalai ir salačiai tolygiai pasiskirsto po visą upę. Pastaraisiais metais pagausėjo sterkų, sumažėjo meknių, strepečių, o skerssnukiai beveik visiškai išnyko. Kiekvienais metais vis daugiau sugaunama ūsorių ir žiobrių.Neryje leidžiama meškerioti visas žuvų rūšis (išskyrus lašišas, šlakius, skerssnukius) leistinais mėgėjiškos žūklės įrankiais. Tam reikia įsigyti metinį leidimą meškerioti neišnuomotinuose vandens telkiniuose. Patys populiariausi žūklės įrankiai - spiningas ir plūdinė. Jais gaudomos beveik visos upėje gyvenančios žuvys. Neliks be laimikio ir sumanesnis muselininkas - Neryje gana daug stambių kiršlių, šapalų, salačių, kiek mažiau upėtakių. Museline meškere sugaunama ir stambių strepečių. Norintiems meškerioti kiršlius ir upėtakius dera žinoti, kad šių žuvų negalima vilioti sliekais, vabzdžiais ar jų lervomis.

Perspektyviausios žūklavietės yra šios: Neries kilpa ties Buivydžiais, Neries ir Žeimenos santaka, didelė upės kilpa ties Nemenčine, upės ruožas Vilniuje nuo Žvėryno iki Lazdynų tilto, kilpos ties Rykantais, Paneriais, Kernave. Geros žūklavietės ties Bezdonės, Musės, Vilnelės, Vokės, Dūkštos, Lomenos, Laukystos ir Šventosios intakais. Neaplenkite gausiai Neryje išsibarsčiusių rėvų, riedulių, akmenų sangrūdų - tai puikios žūklavietės.

Individualiam turizmui sąlygos palankios Neries ruože nuo Buivydžių iki Nemenčinės. Čia upė teka gražiu miškingu slėniu, daug vietinės reikšmės kelių, įrengtos trumpalaikės stovyklavietės ir automobilių stovėjimo aikštelės. Žemyn upe iki pat Kauno daug gyvenviečių ir miestelių. Paslaugos teikiamos Nemenčinėje, Bezdonyse, Lazdėnuose, Skersabaliuose, Šilėnuose, Vilniuje, Rykantuose, Dūkšte, Kernavėje, Jonavoje, Kaune.